

"סוד החשמל"

לחבר בין תורת הנגלה לתורת הנסתר

ד"ר מתוך סדרת הספרים

גליון פרשת ויקהל ה' אלפים תשע"א "תעוררו את האהבה עד שתחפץ", [מותר לצלם לזיכוי הרבים]

סוד נטילת ידים

וְכַן נראה לבאר בגמ' (פסחים ג.) ששמעתי שהיו אומרים אשרי מי ששבא לכאן ותלמודו בידו. הינו שבעולם העליון אומרים, אשרי מי ששבא לכאן, וידיו נקיות מעברות, ותלמודו בידו, ולא חס ושלום עברות בידו. וכן נראה דזה מרמז בכתוב (בראשית כז, כב) "והידיים ידי עשור", דעשו וכחות הרע נמצאים בידים, ושם עקר אחיזתם לכן כתוב "והידיים ידי עשור", שהידיים של יעקב הם "ידי עשור", ששם עשו נאחז ביותר.

מובא בספר 'בן איש חי' (תולדות שנה ראשונה) והטעם שהנטילה היא רק על הידיים, כי הידיים והרגלים הם סוף וסיום הגוף, ונדוע כי אין אחיזה לחיצונים, אלא בסיימי הגבורות והדינין ובקצותיהן, וברגלים נאחזים יותר מן הידיים, ולתקוף אחיזתם אין לנו כח לדחותם בנטילה, ורק הכהנים בזכות המקדש והעבודה, היה להם כח לדחותם גם מן הרגלים. נראה לבאר על פי זה הפתוב (בראשית ג, טו) "ואתה תשופנו עקב", שהנחש המסמל את כח הרע בעולם, נדבק דוקא לעקב שהוא בסיים הרגל, ששם נדבקים החיצונים. וכן מצינו בזהר (השמטות רסו:) שהכתוב "הוא ישופך ראש", מרמז על בחינת ישראל, אותיות לי - ראש, שמנצח את הנחש והיצר הרע, "ואתה תשופנו עקב", מרמז על בחינת יעקב, אותיות י - עקב, ששם היצר מתגבר, ויעקב בכח האות י' כופה אותו. וכן מובא בספר 'אך פרי תבואה' (הובא במעינה של תורה פ' בראשית), שקדש עצמן במתן, ר"ת עק"ב, דמי שקדש עצמו במתן לו, מנצח את היצר הרע שנמצא בעקב.

וכן מצינו בזהר (תולדות קלח.) כתוב "בפסן עקב את אחיר", שהשכה אותו למטה באותו עקב, זה הוא שפתוב "וידו אחזת בעקב עשור", ששם ידיו על אותו עקב לכפות אותו. ומשמע מהזהר שעשו שורה בעקב, וידו של יעקב אוחת בו וכופה אותו. וכן עש"ו מרמז בכתוב (בראשית ג, טו) "ואתה תשופנו עקב" בדלוג הפוך של ה' אותיות.

מצינו בגמ' (ב"מ פו:) "יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם", אמר רבי ינאי ברבי ישמעאל שהם משתחוים לאבק רגליהם. נראה דכיון שברגלים החיצונים נאחזים ביותר, וכן בכל מקום שיש זמקא ולכלוך, החיצונים נאחזים שם, לכן היו משתחוים לאבק רגליהם, ששם היו גם רגלים, וגם אבק ולכלוך, והיו משתחוים לקלפה שנגאחת שם. וכן מובא ב'ספר הלקוטים' להאר"ל (פ' וירא ע' נה) רחצו רגליכם מהאבק שתחת הרגלים שהם החיצונים. **וכן** נראה לבאר הפתוב שיעקב אמר ללבו (בראשית ל, ל) "ויברך ה' אתך לרגלי" דיניקת לכו מיעקב, והברכה שבאה ללבו מזה

מצינו בזהר (וישב קפד:) ר' שמעון פתח ואמר "ארחץ בנקיון כפי ואסבבה את מזבחך ה'". אין לך בן אדם בעולם שלא טועם טעם של מנת בלילה, ורוח טמאה שורה על אותו גוף, מה הטעם, מפני שהנשמה הקדושה מסתלקת מן האדם, ויוצאת ממנו, ועל שהנשמה הקדושה יצאה והסתלקה ממנו, שורה רוח טמאה על אותו גוף ונטמא, וכאשר הנשמה חוזרת לגוף מעברת אותה זממה, והרי נאמר שידי האדם זממת הטמאה נשארת בהם, ועל כן לא יעביר ידיו על עיניו, מפני שאותו רוח טמאה שורה עליו, עד שנוטל אותו, וכאשר נוטל ידיו כפי שראוי, אז מתקדש ונקרא קדוש. רואים שהרוח טמאה נדבקת לידיים במיוחד, אף שהאדם קם בבקר והנשמה סלקה את הרוח טמאה ממנו, בכל זאת צריך נטילת ידים, כי הרוח טמאה נדבקת לידיים ונשארת בהם.

מצינו בגמ' (סוטה מד.) ר' יוסי הגלילי אומר "הירא ורך הללב" זה המתירא מן העברות שבידו". נראה לבאר הלשון עברות שבידו, דכמו שרוח הטמאה נדבקת במיוחד לידיים, כך העברות שהן שרש הטמאה כדבארנו במאמר 'שרש הטמאה מהחטא', גם כן נמצאים בידים של האדם, דהידיים הן המקום שבו נאחזות הקלפות, והעברות במיוחד. וכן כתוב (בראשית כ, ה) "בתם לבבי ובונקין כפי עשיתי זאת", וברש"י "ובנקין כפי" נקי אני מן החטא שלא נגעתי בה. רואים שנקיות מהחטא נקראת נקיות כפים, שפפות ידיו נקיות. וכן מצינו במשנה (יומא פה:) האומר אחטא ואשוב, אחטא ואשוב, אין מספיקין בידו לעשות תשובה. וגם כאן רואים את הלשון "אין מספיקין בידו", דהעברות נמצאות בידים, ואין מספיקין בידו לעשות תשובה, ולהשיב את העברות מידו לה', דהתשובה היא מלשון השבה, שמשביב את העברות לה' על ידי שנהפכים לזכיות.

מצינו בגמ' (ברכות ה:) ר' חייא בר אבא חלש על לגביה ר' יוחנן, אמר ליה חביבין עליך יסורין, אמר ליה לא הן ולא שכרן, אמר ליה הב לי ידך, יהב ליה ידיה ואוקמיה. נראה דלכן הוא רפא אותו על ידי שנתן לו ידו, דסבת החלי היא מהחטאים והטמאה שנמצאת בידו, בין אם החטאים הם שלו, ובין אם הוא לקח מחטאי עם ישראל לכפר עליהם. ואם לא היה חטא לא היה צריך לחלות, ולכן ר' יוחנן נתן לו ידו דוקא, דבכח הקדושה של ר' יוחנן סלק את הטמאה והחטא מהידיים של ר' חייא בר אבא, וממילא נתרפא, דנסתלקה סבת המחלה. ויתכן שזה הטעם שנהגו ללחץ ידים לחכמים ולצדיקים, כדי שבקדשותם יסלקו קצת מהטמאה שדבוקה בדינו.

שיעקב היה אצלו, היתה דרך רגלי יעקב, דהחיצונים יונקים מסוימי הגוף, ובפרט מהרגלים.

מצינו בגמ' (מ"ק יח.) שלשה דברים נאמרו בצפרנים הקורבן צדיק, שורפו חסיד, זורקו רשע, טעמא מאי, שמא תעבר עליהן אשה עברה ותפיל. וכן מצינו בגמ' (פסחים קיב.) דשקיל טופריה ולא משי ידיה, מפחיד חד יומא. נראה דכיון שהצפרנים נמצאות בסיום הגוף, לכן נאחזות שם הקלפות ביותר. וכן מובא ב'אוצרות חיים' להאר"ל (פרצופי ז'ון פ"ב) **פי לעולם החיצונים כל יניקתן הוא מן הקצוות ומסיומן, פי אין להם רשות לעלות אל מקום הקדשה אבל יונקים ממקום סיומא.** והנה בקצוות ההם של הזרועות ושל הירכים שם אחיזתן ויניקתן והנה אנו רואין בחוש הראות פי הבשר שבסוף האצבע נבקע ומתוכו יוצא וגדל הצפרן ויוצא לחוץ, ודרך אותו בקיעה יוצאין האורות ויונקים משם החיצונים.

וכן נראה לבאר מה שמובא בכמה מקומות ששערות הראש מסמלות דינים, כיון ששערות הראש נמצאות בקצה הגוף, נאחזים בהן החיצונים, וממילא מביאים דינים. ולכן תספרת הראש מסלקת את הדינים, מה שאין כן הזקן שאינו בקצה הגוף, אדברה, יש ענין לא לספרו.

מצינו בזהר (תיקונים קכד.) שהאסור באשה לגלות שער ראשה, הוא בגלל הדינים שנאחזים שם. ומבאר לדברינו דבנשים בכלל וממילא בשערות האשה, יש אחיזה לחיצונים ביותר, ולכן אסור להראות את שערותיה. כמובא בזהר (חיי שרה ככו:) **ואשה קשה להפריד הזקמה ממנה יותר מאיש.** וכן מצינו בזהר (נשא ככו.) צריכה אשה שאפלו קורות הבית לא יראו שיערה אחת מראשה, כל שפן בחוץ, בוא וראה כמו בזכר השער הוא החמור של הכל, כך גם לנקבה, בוא וראה כמה פגם גורם אותו שער האשה, גורם למעלה, גורם למטה, גורם לבעלה שמתקלל, גורם עניות, גורם דבר אחר בבית, גורם שתסתלק חשיבות מבניה. רואים שאותה הסבה שהשערות חמורים אצל זכר וכדבארנו לעיל שיש דינים בשערות הראש וצריך להסתפר, זאת הסבה שאשה צריכה לכסות את שער ראשה, ולכן גלוי שער האשה מביא כמה צרות וכו', משום החיצונים שנאחזים בה.

מובא בלק"ת (אמור לח:) מדוע השכינה הקדושה וכלל ישראל נקראים רחל, רחל הינו פבש, והוא בחינת מלכות שנמשלה לרחל, לפי שמצינו שיש ברחל טבע ההכנעה יותר מכל הבהמות, וקולה קול המעורר רחמנות, וגם שמנחת את עצמה לגזז ולא תשמיע קולה, מה שאין כן כל הבהמות לא ישקטו ולא ינחו כשיבואו לגזזם. והדגמא לזה בשכינה, אשר יורדת להשפיע, ומחיה גם את החיצונים, וסובלת זה, ויניקתם מהשערות, וזה שפתוב **"כרחל לפני גזזיה נאלמה"**. וכן מובא בלק"ת להאר"ל (שופטים ע' ססב) שהפתוב (בראשית ד, ז) **"לפתח חטאת רבץ"** ר"ת רח"ל לרמז שיניקת החיצונים היא מבחינת רחל. נראה לפרש על פי זה את הגמ' (סנהדרין כב:) **מלך מסתפר בכל יום שנאמר מלך ביפיו תחזינה עיניך,** כדי להמעיט כמה שאפשר את יניקת החיצונים מהמלכות שיונקים מהשערות. ואם אין יניקה

לחיצונים, אז המלך הוא ביפיו, וזה שאמרו משום **"מלך ביפיו תחזינה עיניך"**, יפי דקדשה, ללא אחיזת ויניקת החיצונים.

מצינו בירושלמי (ר"ה ז:) **אדם יש לו דין לובש שחורים, אבל ישראל מגלחין שערים ולובשים לבנים,** ומבאר לדברינו דבשביל להמתיק את הדין, צריך לגלח את השערות למנע את יניקת החיצונים, וללבוש לבנים המרמזים על תשובה ומעשים טובים.

מצינו במשנה (חולין קלה.) **ראשית הגז אינו נוהג אלא ברחלות,** נראה לבאר הטעם לזה, דמצות ראשית הגז באה כדי לקדש את הגז ואת השערות, ולמנע את יניקת החיצונים, דאף שיש להם יניקה משערות הרחל כדלעיל, לא נותנים להם את היניקה בשלמות, ומונעים את היניקה על ידי קדוש הראשית של כל גזה וגזה, ונתניתה לכהן, ומחלק זה שנותנים לכהן בנדאי אין להם יניקה, דנעשה בו מצוה, ובזה גורמים לשבר כח יניקתם. ולכן אינו נוהג אלא ברחלות, דמהרחלות יש יניקה לחיצונים. וכן מצינו במשנה (שם) **ראשית הגז נוהג בחלין אבל לא במקדשיו,** דבקדוש אין להם יניקה כלל, ואין צריך במצות ראשית הגז.

מצינו ברש"י (דברים יח, ד) **"ראשית גז צאנך"**, כשאמה גוזז צאנך בכל שנה, תן ממנה ראשית לכהן, ולא פרש בה שעור, ורבותינו נתנו בה שעור אחד מששים, נראה דלכן נתנו שעור אחד מששים, דאחד בששים אינו בטל, ורצו שלאותו חלק שנותנים לקדשה תהיה חשיבות בפני עצמו, ולא יתבטל בשאר השערות שמהם יש לחיצונים יניקה.

וכן נראה לבאר המנהג שגוזזים את השערות כשהילד בן ג' שנים, דמובא בלק"ת (קדושים ל) שעד ג' שנים יש לקלפות אחיזה חזקה בכל דבר חדש, בין בצומח שהעץ הוא ערלה, ובין באדם. ולאחר ג' שנים, כשהילד מתחזק ויוצא מהקלפות, גוזזים את השערות בבחינת ראשית הגז, לשבר יניקתם, כדגמת השבירה הנעשית במצות ראשית הגז. וכן מצינו במדרש (תנחומא קדושים יד) **"וינטעתם וערלתם"**, הכתוב מדבר בתינוק, **"שלוש שנים יהיה לכם ערלים"** שאינו יכול לא להשיח, ולא לדבר, **"ויבשנה הרביעת יהיה כל פרו קדש"**, שאביו מקדישו לתורה. וכן מובא בגמ' (נדרים לב.) **בן שלש שנים הפיר אברהם את בוראו.**

כתוב (בראשית לא, יט) **"ולבן הלך לגזז את צאנו"**. רואים שגזיזת הצאן היתה מלאכה גדולה וחשובה, שלבן בעצמו הלך לעשותה, ולא כשאר המלאכות אותן הפקיד ביד בניו, כמובא ברש"י שם. ומבאר לדברינו דאיהו לא חזי מזליה חזי, שממש יניקתו, שיונק מהשערות, לכן הלך בעצמו לעשות מלאכה זו. וכן מובא ברמב"ן (שם לח, יב) שהיה המנהג בימי קדם לעשות משתה בעת הגזה, והיו מתקבצים שם יחד עם המלך.

מצינו אצל יהודה (שם) **"ויעל על גזזי צאנו"**, ומבאר רש"י ויעל תמנתה לעמד על גזזי צאנו, ומשמע שלא גזז בעצמו, נראה דיהודה פקח על הגזה שלא תהיה יניקה לחיצונים מגזיזת צאן יהודה השיך למלכות, מה שאין כן לבן שהוא קלפה, גזז בעצמו שממש יניקתו.

אודה מאד לכל מי שישלח לי הוספות על מאמר זה לזיכוי הרבים

ניתן להזמין את המהדורה החדשה של ספר 'סוד החשמל' [5 כרכים] במחיר 100 ₪ בלבד. ניתן לשלם בצ'קים עד 3 חודשים נא להשאיר הודעה בתא קולי 0573109982. או בפקס 0737254480. או במייל fish@neto.net.il

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני את מאמר צניעות האשה עם הוספות חדשות [סוד חיי האישיות לאור הקבלה לנשואים בלבד], או את הגליון החודשי, ישלחו בקשה לכתובת המייל.

